

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1981

Vyhlásené: 09.10.1981 Časová verzia predpisu účinná od: 09.10.1981 do: 31.12.1994

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

97

VYHLÁŠKA

Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky

z 12. augusta 1981,

ktorou sa vyhlasuje chránená krajinná oblasť Poľana

Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi štátnej správy podľa § 10 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

(1) Územie, vymedzené v prílohe, ktorá tvorí súčasť tejto vyhlášky, vyhlasuje sa za chránenú krajinnú oblasť Poľana (ďalej len „oblasť“). Oblasť sa rozprestiera v Stredoslovenskom kraji na území okresov:

- a) Banská Bystrica na územiach obcí Sihla, Čierny Balog, Valaská, Hronec, Lubietová, Strelníky, Povrazník, Poniky, Hrochoť,
- b) Zvolen na územiach obcí Očová, Dúbravy, Detva, Hriňová.

(2) Účelom vyhlásenia oblasti je ochrana a zveľaďovanie prírody a prírodných hodnôt, zabezpečovanie ich optimálneho využívania so zreteľom na ich všestranný kultúrny, vedecký, ekonomický, vodohospodársky a zdravotnerekreačný význam.

(3) Ochrana prírody a prírodných hodnôt a dodržiavanie určených podmienok ochrany oblasti je povinnosťou všetkých orgánov a organizácií, ktoré na jej území akokoľvek pôsobia, ako aj občanov, ktorí majú v oblasti bydlisko alebo sa v nej zdržiavajú.

(4) Na území oblasti možno podľa § 6 ods. 3 a § 7 a 8 zákona vyhlásiť osobitnú ochranu jej mimoriadne významných častí.

§ 2

(1) Na území oblasti možno len po dohode s orgánmi štátnej ochrany prírody;¹⁾

- a) vykonávať geologické práce (vrátane technických prác) v rozsahu určenom osobitnými predpismi;
- b) dobývať ložiská nerastov;
- c) vykonávať archeologické výkopy alebo iné výkopy spojené s výskumom a prieskumom v prírode;
- d) zavádzať nepôvodné druhy rastlín a živočíchov do voľnej prírody zásadne len pri vykonávaní výskumov v rámci experimentálnej činnosti, pričom sa podľa výsledkov týchto výskumov rozhodne o ich prípadnom hospodárskom využití. Toto ustanovenie sa netýka

poľnohospodárskeho pôdneho fondu obhospodarovaného podľa schválených plánov rozvoja poľnohospodárskej výroby;

- e) používať lesné a poľnohospodárske pozemky na iné ciele;
- f) budovať stavby akéhokoľvek druhu (banské, priemyselné, vodohospodárske, inžinierke, rekreačné, obytné, garáže a pod.) okrem prevádzkových zariadení štátnych lesov a poľnohospodárskych podnikov;
- g) vykonávať také stavebné zásahy na doterajších stavbách, ktorými sa podstatne zmení architektonický charakter a vonkajší vzhľad stavieb a ich areálov;
- h) umiestňovať skládky a skladovať odpady mimo miest na to určených;
- i) umiestňovať informačné, reklamné a iné podobné zariadenia;
- j) mimo oplotených pozemkov odstraňovať a vypaľovať krovie, trávnu a ostatnú vegetáciu, zakladať ohne mimo vyznačených miest;
- k) veľkoplošne používať pesticídy a škodlivé agrochemikálie uvedené v zozname, ktorý vypracúvajú a schvaľujú každé dva roky Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva SSR, Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy SSR a Ministerstvo zdravotníctva SSR;
- l) zachytávať a upravovať pramene a upravovať vodné toky.

(2) Rozsah vykonávania ostatných činností na území celej oblasti sa vymedzuje takto:

- a) v lesoch sa hospodári podľa schválených lesných hospodárskych plánov, v ktorých sa hospodárske opatrenia pre časti lesov chránené z dôvodu ochrany prírody určujú po dohode s orgánmi štátnej ochrany prírody;
- b) rozvoj poľnohospodárskej výroby sa uskutočňuje na základe komplexných plánov rozvoja poľnohospodárstva (vrátane úprav pozemkov so stromami a krovitou vegetáciou) pre jednotlivé územnosprávne celky, vypracovaných za spolupráce s orgánmi štátnej ochrany prírody s osobitným zreteľom na zachovanie biologických a estetických hodnôt oblasti a záujmy ochrany a racionálneho využitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu;
- c) pri všetkých zámeroch a zásahoch sa musí rešpektovať vodohospodársky význam územia a dbať o čistotu vodných tokov a ostatných povrchových vôd. Z tohto dôvodu treba najmä zabrániť rozširovaniu erózie vylúčením príčin jej vzniku a erózne plochy asanovať. Vodohospodárske diela akéhokoľvek druhu²⁾ (nádrže, úpravy tokov a pod.) možno v oblasti realizovať v súlade so schváleným smerným vodohospodárskym plánom Slovenskej republiky iba na základe príslušnej dokumentácie prerokovanej s orgánmi štátnej ochrany prírody. Osobitnú starostlivosť treba venovať ochrane súčasných a perspektívnych zdrojov pitnej vody;
- d) výstavba sa realizuje podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie so zreteľom na optimálne zachovanie neurbanizovaných priestorov pôvodného prírodného prostredia. Pri projektovaní a výstavbe treba prihliadať na charakter krajiny a na používaný materiál. Výstavba chat na individuálnu rekreáciu, stavieb na dočasné ubytovanie vrátane podnikových zotavovní, chatových táborov, priestorov vyhradených na stanovanie, autocampingov, parkovísk, lyžiarskych výťahov a vlekov a iných funkčných zariadení³⁾ sa dovoľuje len v priestoroch vymedzených orgánmi územného plánovania so súhlasom orgánov štátnej ochrany prírody a ostatných orgánov štátnej správy, ktorých sa to týka, na podklade schválenej územnoplánovacej dokumentácie, ako aj uznesením rady príslušného okresného národného výboru o schválení rekreačnej oblasti. Individuálna výstavba rekreačných chat a objektov a výstavba rekreačných objektov socialistických organizácií na lesnom pôdnom fonde sa môže realizovať len so súhlasom Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR;⁴⁾
- e) poľovníctvo a rybárstvo sa vykonáva podľa schválených plánov chovu a lovu zveri a rýb so zreteľom na zachovanie a zvelaďovanie prirodzených súborov spoločenstiev, a ak ide o ochranu voľne žijúcich živočíchov, za spolupráce orgánov štátnej ochrany prírody;

- f) komunikácie sa budujú na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Turistické chodníky sa rozširujú a značkujú a náučné trasy sa budujú v súlade s koncepciou ochrany prírody v oblasti po vzájomnej dohode s orgánmi turistiky v Slovenskej socialistickej republike. Prieskum lesnej dopravnej siete sa vykonáva v súčinnosti s orgánmi štátnej ochrany prírody a odsúhlasuje sa za ich účasti pri záverečnom protokole k lesnému hospodárskemu plánu;
- g) výskum a prieskum, ktorý sa dotýka prírodných pomerov, možno vykonávať len s vedomím Ústredia štátnej ochrany prírody (§ 5), ktoré vedie ich evidenciu. Pritom treba dbať, aby sa v čase a mieste nestretávali záujmy rozličných organizácií a aby sa spracovanie územnoplánovacej dokumentácie a plánov poľnohospodárskej a lesnej výroby, ani vodohospodárskych plánov.

§ 3

(1) Vo veciach, ktoré sa dotýkajú oblasti, rozhodujú orgány štátnej správy, najmä orgány územného plánovania, stavebné úrady, banské úrady, orgány štátnej správy lesného hospodárstva, orgány ochrany ovzdušia, vodohospodárske, poľnohospodárske a dopravné orgány, orgány cestovného ruchu, zdravotníctva a hygieny, ako aj orgány telesnej výchovy s ohľadom na poslanie oblasti, a to v spolupráci s príslušnými orgánmi štátnej ochrany prírody.

(2) Na územiach, na ktoré sa vzťahuje pôsobnosť Federálneho ministerstva národnej obrany a ministerstiev vnútra, sú orgány štátnej ochrany prírody a orgány štátnej pamiatkovej starostlivosti povinné dbať na záujmy vojenskej a bezpečnostnej správy a pri zmenách, ktoré sa dotýkajú obrany a bezpečnosti štátu, zariadení alebo priestorov slúžiacich na tento účel, vyžiadať si súhlas vojenskej alebo bezpečnostnej správy alebo príslušných orgánov ministerstiev vnútra. Záujmové územia vojenskej a bezpečnostnej správy nie sú vyhlásením oblasti dotknuté.

(3) Vyhlásením oblasti nie sú dotknuté vlastnícke práva a iné majetkové vzťahy k nehnuteľnostiam, ktoré sú na území oblasti, ani ochranné pásma určené podľa osobitných predpisov.⁶⁾

§ 5

(1) Úlohy orgánov štátnej ochrany prírody na území oblasti podľa tejto vyhlášky vykonáva v rámci svojej pôsobnosti Ústredie štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši.

(2) Na ochrane, obnove a zveľaďovaní prírody, prírodných hodnôt a kultúrnych pamiatok v oblasti sa podieľajú národné výbory pôsobiace na ich území.

(3) Orgány a organizácie, ktoré využívajú územie oblasti, zabezpečujú v rámci svojej pôsobnosti finančné a materiálové prostriedky na ochranu, rozvoj a zveľaďovanie oblasti v rámci schválených hospodárskych a finančných plánov, ak potreba týchto prostriedkov vyplýva z činnosti, ktorú na tomto území vykonávajú.

§ 6

Mapy, v ktorých je zakreslené územie oblasti, sú uložené na Ústredí štátnej ochrany prírody v Liptovskom Mikuláši, na Stredoslovenskom krajskom národnom výbore v Banskej Bystrici, na okresných národných výboroch v Banskej Bystrici a vo Zvolene, ako aj na strediskách geodézie v Banskej Bystrici a vo Zvolene.

§ 7

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Válek v. r.

**Príloha vyhlášky č. 97
1981 Zb.****Vymedzenie územia chránenej krajinnej oblasti Poľana**

Chránená krajinná oblasť Poľana (ďalej len „oblasť“) sa rozprestiera na území Slovenskej socialistickej republiky, v Stredoslovenskom kraji, v okresoch Banská Bystrica a Zvolen.

Územie oblasti je vyznačené na odtlačkoch Základnej mapy ČSSR vydané v r. 1971 v mierke 1:50 000 na týchto mapových listoch:

36 - 23 Brezno

36 - 41 Detva

Hranica oblasti prebieha od východiskového bodu na kóte 464 háj Bojačie (v zátvorke sa uvádzajú skutočnosti, ktoré sú v teréne, ale nie sú na mape), na križovatke ciest severne od Želobudze, na hranici obcí Očová a Dúbravy. Odtiaľ prebieha hranica oblasti na sever po ceste v dĺžke 2,2 km, ďalej severne dolinkou, odtiaľ lesnou cestou a okrajom lesa obchádza Obchoditú, Kráľovú púť a Macákovú, prechádza od Macákovej doliny, východne od kóty 767 Repiská. Odtiaľ pokračuje hranica južným a západným smerom potokom Macákovej doliny, otáča sa (poľnou cestou) na severozápad a hranicou lesa, pretína potok Skalica. Pokračuje (poľnou cestou) na sever cez Bugarovo, krátkou dolinou zbieha do Hrochotskej doliny a odtiaľ pokračuje západným smerom po ceste a hranicou lesa sa otáča na východ, prechádza k Beňovej doline. Po lesnej ceste pokračuje na sever a hranicou lesa sa otáča na východ, prechádza cez kótu 893 Kruhy, ďalej východným smerom na Žiarec 1100 a pokračuje 0,5 km východne, kde sa hranica lomí na sever (lesnou cestou 1 km). Okrajom lesa sa otáča na západ, pretína severným smerom Piačkovú dolinu a pokračuje východne od kóty 919, ďalej spodným okrajom lesa prechádza do Martinovej doliny. Odtiaľ sa hranica otáča na západ po lesnej ceste a dolnou hranicou lesa obchádza Veľký Jasený 908 a zase sa vracia východným smerom po dolnom okraji lesa, týmto pokračuje ďalej na sever, obchádza Vtáčnik 866. Severovýchodne od Vtáčnika prechádza hranica oblasti na poľnú cestu, po nej pokračuje na východ, pretína potok Hutná a Zadnou dolinou prebieha až pod Vepor 1277. Pokračuje na sever dolnou hranicou lesa a severne obchádza Hrb 1255 (lesnou cestou), otáča sa na juh a strednou dolinou prechádza k chate a potokom juhovýchodným smerom na Tri vody. Odtiaľ hranica oblasti pokračuje južným smerom po katastrálnej hranici cez kótu 1008 na hrebeň západne od Turníkov 1052, ďalej katastrálnou hranicou pod hornom okraji lesa s vynechaním lúky až na kótu 1021, odkiaľ pokračuje juhovýchodným smerom, potokom do Hrončockej doliny a ďalej severovýchodným smerom. Odtiaľ hranica pokračuje východným smerom chrbtom cez kótu 898 až po hornú hranicu lesa, obchádza severným smerom Zákľuky 1012 a sleduje horný okraj lesa juhovýchodným a východným smerom od Zákľuk, severne od kóty 961, kde sa napája na lesnú cestu, prechádza cez Obrubovanec 1020 a pokračuje lesnou cestou a spodným okrajom lesa pod Tlstým javorom k pomníku padlých partizánov a k štátnej ceste. Odtiaľ hranica oblasti ide južným smerom po okraji cesty, prechádza okrajom lesa na potok a ďalej okrajom lesa obchádza obec Sihla a opäť prechádza na štátnu cestu. Po tejto štátnej ceste hranica oblasti pokračuje západným, južným a juhozápadným smerom až po hrádzu vodnej nádrže Hriňová. Hranica ďalej prechádza po hrádzi a cestou na juh k Hornej Hriňovej. Tu sa hranica lomí na severozápad, pokračuje hranicou lesa (poľnou cestou) juhozápadným smerom pod Javorinkou 918 a stáča sa na severozápad k hájovni Bystrô, odkiaľ pokračuje dolným okrajom lesa na juhozápad cez kótu 890. Od Jelšového potoka prebieha (po poľnej ceste) pod Melichovou skalou, západným smerom prechádza cez lesnú cestu, ďalej obchádza nový ovčín. Tu hranica oblasti prechádza na asfaltovú cestu, po nej ide južným smerom k mostu, ďalej potokom, otáča sa západným smerom, na asfaltovú cestu a lesnou cestou severne od Kostolnej a pod Močilnou skalou ide hranica lesnou a

poľnou cestou, križuje potok Hradná a prechádza na štátnu cestu na Ivinách. Z Ivin pokračuje po štátnej ceste západným smerom k východiskovému bodu na kóte 464.

Výmera oblasti je 200, 79 km².

- 1) § 12 a 13 zákona.
- 2) § 38 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon).
- 3) Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu.
- 4) § 4 ods. 6 a 7 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch.
- 5) § 7a zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 124/1976 Zb.).
- 6) Zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení zákona č. 104/1974 Zb.
Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon).
Zákon č. 47/1956 Zb. o civilnom letectve (letecký zákon) v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 127/1976 Zb.)
Zákon č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách.
Zákon č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon).
Zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon).
Zákon č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvode a využití vyhrievacích plynov (plynárenský zákon).
Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.
Vyhláška č. 15/1972 Zb. o ochrane prírodných liečivých kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov.

